

PRZECHODZENIE (12) *sb n*

Pierwsze i drugie e oraz o jasne; końcowe e z tekstów nieoznaczających é oraz -é.

sg N przechodzeni(e) (6). ◇ G przechodzenia (3). ◇ A przechodzeni(e) (1). ◇ L przechodzeniu (2).

Sł stp brak, Cn s.v. dusz ludzkich przechodzenie, Linde także XVII – XVIII w.

I. Rzeczownik od „przechodzić”: przenoszenie się z miejsca na miejsce, zmiana miejsca przebywania; *discursus, itus Mącz; discessio Modrz (7)* : Y w pominaię Hiŧtorikowie one poŧpolite słowá/ ktore *Conful* álbo ktorykolwiek vrzędnik w tey mierze [*w czasie głosowania w Senacie*] mawiał: Ktorzi ták rozumieć/ idźcie ná tę łtronę: á ktorzi nie ták ná onę. Przewo teź tákíe poŧánowienia zwano od przechodzenia. *ModrzBaz 28v*; O wolnym przechodzeniu ludzi ku mieŧzkániu. *SarnStat 1073 marg.*

przechodzenie po czym (2): GlabGad K4; Przechodzenia po koŧciele/ rozmow ŧwieckich/ y dłuŧich y nie przykłádných łtrzeźmy łię. *SkarKaz 456a.*

przechodzenie gdzie (1): Dwoiakie moźe być ciała ruŧzanie, iedno z łpraczowaním iakie ieŧt w robocie cięźkíey [...] Drugie ruŧzanie ieŧt wolne iakie bywa wprzechodzeniu po domu albo gdzie indzie nie nagle ale miernie *GlabGad K4.*

Wyrażenie: »przechodzenie i tam i sam« = *discursus Mącz (2): Itus et reditus*, Przechodzenie y támy [!] łám. *Mącz 104b, 74b.*

Przen: Reinkarnacja; metempsychosis, palingenesia, transitus Cn [czego z czego w co] (1) : [*Origenes*] łfełć tyfyęcy kfyąg nápiłá/ [...] około cyálá zmartwy włtány: [...] czártowego y włfech potępyonych zbáwyenya: przechodzenya dułz z cyálá w cyáło *KromRozm II qv.*

II. Rzeczownik od „przechodzić się” ‘spacerować’ (2) : przewo dobra rzecz ieŧt przechodzenie po wieczeri áże karmia poŧtápi do żoładka. *GlabGad K8v, G3v.*

III. W fukcji podstawowej (3) :

1. [Miejsce służące do odbywania spacerów: ták iż gdy ŧię zeydą łátoroŧli á liŧcie ŧię teź złáczy iedno z drugim/ tedy pod onym bęđzie chłódné ŧiedzenie álbo przechodzenie. *Cresc 1571 293 (Linde s.v. przejść).*]

2. Wyźszość; praeeminentia, praerogativa Mącz (2) : Habere praerogativam, Mieć przodek przed kim w którey rzeczy/ pierwłzy przilłtęp przewyŧzłzanie/ przechodzenie/ przedłózenie. *Mącz 358b, 207b.*

3. Biegunka (1) : Diarrhaea, Przepływanie/ Przechodzenie/ Przewyŧskanie. *Mącz 85a.*

Synonimy: **I.** *chodzenie, iŧcie, ŧtápanie, ŧcie, wędrowanie; II. przechadzanie, przechadzka; III.1. ambit, chłódnica, chłódnik, chod, chodnik, ganek, kruźganek, przechadzka, przechodnik, przechodziniec, ŧcieźka; 2. przedłózenie, przewyŧszanie; 3. biegunka, cieczenie, drzystawka, przepływanie, purgacyja, sraczká, ŧleziunka, trztaczká.*

Cf PRZECHODZIĆ, PRZECHODZIENIE